

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 3.6.2003
KOM(2003) 325 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-
PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG
OG REGIONSUDVALGET**

**Overvejelser over, hvordan man kan fremme den økonomiske udvikling i den nordlige
del af Cypern og bringe den nærmere til EU**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-
PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG
OG REGIONSUDVALGET**

**Overvejelser over, hvordan man kan fremme den økonomiske udvikling i den nordlige
del af Cypern og bringe den nærmere til EU**

INDLEDNING

Det Europæiske Råd (konklusionerne fra Bruxelles-mødet den 21. marts 2003) beklagede, at De Forenede Nationers generalsekretærs bestræbelser på at finde en alsidig løsning på Cypern-problemet mislykkedes i Haag den 10.-11. marts 2003. Det udtrykte sin stærke støtte af en fortsættelse af generalsekretærens mæglingsbestræbelser og de forhandlinger, der føres på grundlag af hans forslag. Det opfordrede indtrængende alle de involverede parter til ikke at sky nogen anstrengelser for at nå frem til en alsidig løsning. Kommissionen har vedvarende støttet denne proces og har gentagne gange mindet om, at Den Europæiske Union er villig til at tage hensyn til en løsning efter de principper, som EU bygger på.

Generalsekretærens rapport om mæglingsbestræbelserne på Cypern blev forelagt FN's Sikkerhedsråd den 1. april 2003¹.

FN-Sikkerhedsrådets resolution 1475 af 14. april 2003 blev vedtaget med enstemmighed. Sikkerhedsrådet noterede sig rapporten med tilfredshed og gav sin fulde støtte til generalsekretærens omhyggeligt afvejede plan af 26. februar 2003 som et enestående grundlag for videre forhandlinger. Endelig blev generalsekretæren anmodet om at fortsætte sine mæglingsbestræbelser.

Annan-planen er stadig aktuel. FN-generalsekretæren har ladet vide, at han ikke agter at tage noget nyt initiativ, medmindre der er en meget god grund til at tro, at den nødvendige politiske vilje er til stede til at sikre et vellykket resultat.

Kommissionen er rede til at yde sin støtte til enhver yderligere indsats i denne forbindelse. Den har gentagne gange erklæret sin stærke støtte af en alsidig løsning på basis af FN-planen. Skulle der findes en løsning, vil der være et ekstra beløb på 206 mio. EUR til rådighed for perioden 2004-2006 til støtte af den nordlige del af Cypern.

Den 23. april 2003 blev restriktionerne for gennemrejse af FN's stødpudezone lempet. Der har siden da været en livlig trafik gennem denne zone.

I konklusionerne fra København hedder det bl.a., at hvis der ikke findes nogen løsning, opfordrer Rådet Kommissionen til i samråd med Cyperns regering at overveje, hvordan man kan fremme den økonomiske udvikling i den nordlige del af Cypern og bringe denne nærmere til EU (jf. punkt 12 i formandskabets konklusioner).

¹ Generalsekretærens rapport om mæglingsbestræbelserne på Cypern, 1. april 2003, UN Doc S/2003/398.

Denne meddelelse skal ses som en opfølgning heraf og indeholder forslag på følgende områder:

- finansiel bistand
 - til økonomisk udvikling og
 - til foranstaltninger til at bringe den nordlige del af Cypern nærmere til EU
- handelsfremme

Den foreslåede støtte skal påbegyndes i 2003.

EU sender med denne støttepakke et stærkt politisk signal til det tyrkisk-cypriotiske samfund.

1. Finansiell bistand

Indtil nu er bistanden fra EU til den nordlige del af Cypern blevet leveret inden for rammerne af projekter for begge samfund, der er finansieret i henhold til de bilaterale finansprotokoller (1978-1999) og førtiltrædelsesforordningen for Cypern og Malta (2000-2003). Der er finansieret projekter på følgende områder:

- rehabiliteringsarbejder i Nicosia inden for bymurene (Nicosia Master Plan i 2. finansprotokol og alle førtiltrædelsesprogrammer siden 2000, kloakering af Nicosia i 1., 2. og 3. finansprotokol)
- kontakter mellem fagforeninger fra begge samfund (2001-førtiltrædelsesprojekt)
- erhvervsstøtte af SMV'er gennem handelskamre (2002- og 2003-førtiltrædelsesprojekter)
- program for civilsamfundet.

Med henblik på levering af bistand til den nordlige del af Cypern er der etableret et nært samarbejde med De Forenede Nationer. Bistanden administreres på stedet på basis af aftalen af 1999 mellem FN og EF². De Forenede Nationers Udviklingsprogram (UNDP) har gennemført disse projekter under overskriften "Partnership for the Future".

² Aftale af 9. august 1999 mellem De Forenede Nationer og Det Europæiske Fællesskab om principperne for Fællesskabets finansiering eller samfinansiering af programmer og projekter, der administreres af De Forenede Nationer.

1.1 Økonomisk udvikling

I 2003 agter Kommissionen at anvende den forhøjede bistand til at støtte:

- infrastrukturprojekter i de større byer i den nordlige del (Nicosia, Famagusta, Kyrenia) med fokus på spildevand, drikkevand, kloakering eller rehabilitering. Projekter skal bygge videre på erfaringerne med bistanden til Nicosia Master Plan
- tilskudsordninger for støtte af SMV'er
- forundersøgelser til at forberede den økonomiske integration af den nordlige del af Cypern med EU efter en politisk løsning, omfattende programmer for fremtidig deltagelse i EU's strukturpolitik.

Omkostningerne ved disse initiativer anslås til 9 mio. EUR.

1.2 Foranstaltninger til at bringe den nordlige del af Cypern nærmere til EU

EU har gentagne gange udtalt, at det helst så, at et forenet Cypern tiltrådte Unionen. Muligheden herfor er der igen inden den 1. maj 2004.

Det tyrkisk cypriotiske samfund bør derfor informeres om implikationerne af tiltrædelse af EU, særlig hvad angår EU-retten.

Kommissionen har i tidligere år allerede afholdt følgende arrangementer:

- seminarer i den nordlige del af landet om EU-retten
- uddannelse af juridiske eksperter
- møder med handelskamre
- møder med Pancyriot Trade Union Forum
- information om EU via European Institute of Cyprus
- oversættelse af EU-retten til tyrkisk.

Kommissionen agter at fortsætte sin informationsvirksomhed i 2003 og udvide den betydeligt. Blandt aktiviteterne kan nævnes:

- informationsseminarer på Cypern om EU-retten med deltagelse af eksperter fra Kommissionen
- informationsbesøg for udvalgte grupper i EU-institutionerne arrangeret af Kommissionen
- konsultation af de cypriotiske myndigheder om, hvorledes tyrkisk cypriotisk deltagelse i EF-programmer kan fremmes
- samarbejde med medlemsstaterne i denne sammenhæng
- støtte af civilsamfundet og arbejdsmarkedets parter
- fortsættelse af arbejdet med oversættelse af EU-retten til tyrkisk.

Omkostningerne ved disse initiativer anslås til 3 mio. EUR.

1.3 Finansiering

Retsgrundlaget for udgifterne bliver den eksisterende forordning om førtiltrædelsesstøtte til Cypern og Malta (Rådets forordning (EF) nr. 555/2000), der gælder indtil den 31. december 2003.

Findes der ikke nogen alsidig løsning inden 2004, vil Kommissionen sørge for, at der iværksættes yderligere specifikke og målrettede aktioner. Der vil til sin tid blive forelagt et passende forslag til retsgrundlag for den fortsatte bistand i 2004.

Som bilag 2 findes der en vejledende liste over projektforslag.

2. Handelsfremme

Siden en dom afsagt af EF-Domstolen i 1994 accepteres varecertifikater udstedt af "TRNC-myndighederne" ikke i henhold til associeringsaftalen mellem Cypern og EF³. På grund af den faktiske deling af øen har direkte eksport af varer fremstillet eller frembragt på den nordlige del af øen ikke kunnet opnå toldpræferencebehandling i henhold til associeringsaftalen.

Forud for Cyperns tiltrædelse af EU og i afventning af en løsning på Cypern-problemet kunne der i overensstemmelse med associeringsaftalen fastlægges følgende metode for udførsel af varer fremstillet eller frembragt i den nordlige del af Cypern til EU⁴:

Det tyrkisk-cypriotiske handelskammer kunne beføjelse til at udstede varecertifikater i overensstemmelse med artikel 8 i den relevante protokol til associeringsaftalen⁵ for varer fremstillet eller frembragt i den nordlige del af øen.

Det tyrkisk-cypriotiske handelskammer vil acceptere at udstede sådanne certifikater på betingelse af, at eksportøren accepterer på handelskammerets anmodning at fremlægge alle ønsket dokumentation, og at han tillader enhver form for inspektion af regnskaber og af fremstillingsprocessen under tilstedeværelse af de relevante myndigheder.

Ovennævnte gælder kun varer, hvortil der kræves varecertifikater. Hvad andre varer angår, f.eks. landbrugsprodukter, skal der udstedes tillægscertifikater (f.eks. vedrørende plantesundhed) af de relevante myndigheder i overensstemmelse med EF-lovgivningen. Der skal særlig fokuseres på overholdelse af EF-lovgivningen om skadegørere på planter og planteprodukter. Grunddirektivet på dette område⁶ kræver for citrusfrugter og kartofler⁷, som er de vigtigste eksportvarer, at der skal afgives en officiel erklæring om produktets oprindelse og/eller om, at der på produktionsstedet ikke findes sådanne skadegørere.

³ Sag C-432/92, The queen mod Minister of Agriculture, Fisheries and Food, ex parte s. P. Anastasiou (Pissouri) Ltd m. fl., sml. 1994 I, 3087, præmis 40.

⁴ I 2001 tegnede eksporten fra den nordlige del af Cypern sig for ca. 46 mio. USD. 62 % af dette beløb vedrørte landbrugsprodukter (23 % citrusfrugter, 25 % forarbejdede landbrugsprodukter). Tidligere gik ca. 50 % af eksporten til Tyrkiet, 30 % til Det Forenede Kongerige og ca. 15 % til andre medlemsstater.

⁵ Protokol vedrørende definitionen af begrebet "produkter med oprindelsesstatus" og metoderne for administrativt samarbejde, EFT L 339 af 1977, s. 19.

⁶ Rådets direktiv 2000/29/EF.

⁷ Bilag IV, A, I, punkt 16 (1, 2, 3, 4, 5) og punkt 25 (1, 2, 3, 8).

Som grundlag for ovennævnte procedure skal Associeringsrådet EF-Cypern træffe en afgørelse til at supplere protokollen vedrørende definitionen af begrebet "produkter med oprindelsesstatus" og metoderne for administrativt samarbejde. Det skal desuden fastlægges, på hvilke vilkår varer fremstillet eller frembragt i den nordlige del af øen kan opnå præferenceadgang til EU-markederne.

Hvad angår proceduren efter Cyperns tiltrædelse af EU, vil alle foranstaltninger i henhold til artikel 2, stk. 1, (definition af betingelserne for EU-rettens anvendelse) i protokollen om Cypern til tiltrædelsesakten blive præsenteret i god tid.

BILAG 1

FINANSIERINGSOVERSIGT	[.....]
	DATO: [...]
1. BUDGETPOST: B7-041 - Førtiltrædelsesstøtte til Cypern	
2. BETEGNELSE: Meddelelse fra Kommissionen til Rådet om overvejelser over, hvordan man kan fremme den økonomiske udvikling i den nordlige del af Cypern og bringe den nærmere til EU	
3. RETSGRUNDLAG: Rådets forordning (EF) nr. 555/2000 af 13. marts 2000	
4. MÅL: <p>Det overordnede mål er at sende det tyrkisk cypriotiske samfund et stærkt politisk signal (jf. konklusionerne af Det Europæiske Råds møde i København i december 2002, hvori det hedder, at hvis der ikke findes nogen løsning, opfordrer Rådet Kommissionen til i samråd med Cyperns regering at overveje, hvordan man kan fremme den økonomiske udvikling i den nordlige del af Cypern og bringe denne nærmere til EU (jf. punkt 12 i formandskabets konklusioner).</p> <p>Kommissionen foreslår at indsatsen skal tage form af en goodwill-pakke til den nordlige del af Cypern med følgende former for støtte:</p> <ul style="list-style-type: none">• finansiel bistand<ul style="list-style-type: none">– til økonomisk udvikling og– til at bringe den nordlige del af Cypern nærmere til EU• handelsfremme <p>Det specifikke mål med denne meddelelse er at præsentere denne bistandspakke.</p>	
5. FINANSIELLE VIRKNINGER	Regnskabsår: 2003
5.0 UDGIFTER (mio. EUR) - AFHOLDT OVER EF-BUDGETTET	12
6.0 KAN PROJEKTET FINANSIERES MED BEVILLINGER UNDER DET RELEVANTE KAPITEL I INDEVÆRENDE ÅRS BUDGET?	NEJ
6.1. KAN PROJEKTET FINANSIERES VED OVERFØRSLER MELLEM KAPITLER I INDEVÆRENDE ÅRS BUDGET?	JA
6.2 ER ET TILLÆGSBUDGET NØDVENDIGT?	NEJ
6.3. SKAL DER OPFØRES BEVILLINGER PÅ FREMTIDIGE BUDGETTER?	NEJ
BEMÆRKNINGER: Den finansielle bistand i 2003 bevilges ved en budgetoverførsel mellem kapitler med midler fra budgetpost B7-660, hvis bevillinger er henlagt som reserve i kapitel B0-40.	

BILAG 2

Vejledende liste over foranstaltninger til fordel for den nordlige del af Cypern til finansiering via et finansielt rammebeløb for 2003

(Maj 2003)

	Foranstaltningens betegnelse:	Vejledende budget
1	<p>Infrastrukturprojekter i de større byer</p> <p><i>Kort overblik: Forbedring af infrastrukturen i de større byer i den nordlige del og bevarelse af den historiske arv på basis af erfaringerne med den FN-administrerede Nicosia Master Plan</i></p> <p><i>Målene er: at støtte forbedringen af infrastrukturen i de større byer, bevarelse af den arkitektoniske arv og kulturarven, at stimulere økonomien med udbud om arbejdskontrakter, der er åbne for lokale kontrahenter, at øge EU's synlighed og dermed dyrke en positiv holdning over for EU og at forbedre livsmiljøet for beboerne i de berørte kvarterer</i></p> <p><i>Lignende foranstaltninger i byer som Famagusta og Kyrenia, hvor f.eks. affaldsforvaltning og drikkevandsforsyning eller rehabiliteringstiltag kunne gøres til genstand for strukturerede udviklingsplaner, der finansieres af EU</i></p>	6 mio. EUR
2	<p>Erhvervsstøtte til SMV'er</p> <p><i>Kort overblik: Tilskudsordning og faglig bistand</i></p> <p><i>Dette skal baseres på to tidligere lignende projekter for de to samfund, finansieret med førtiltrædelsesstøtte</i></p> <p><i>Målet er at styrke SMV'er i den nordlige del af Cypern med forskellige ydelser (uddannelse, rådgivning, mindre tilskud)</i></p> <p><i>Der fokuseres i hovedsagen på erhvervsudvikling og aktiviteter med berøring til EU-retten</i></p>	2 mio. EUR
3	<p>Forundersøgelser</p> <p><i>Kort overblik: Der skal snarest muligt gennemføres en række forundersøgelser til fremme af den økonomiske udvikling i den nordlige del af øen</i></p> <p><i>De skal bygge på den første vurdering foretaget af en uafhængig ekspert i 2002 (Undersøgelse af et forsoningsprogram for Cypern og forberedelser til tiltrædelse i den nordlige del af Cypern), hvori indkredses de vigtigste</i></p>	1 mio. EUR

	Foranstaltningens betegnelse:	Vejledende budget
	<p><i>områder for støtte i den nordlige del</i></p> <p><i>De vil få stor betydning i udsigten til en politisk løsning og det store støttebehov i tilfælde af en integrering af den nordlige del</i></p>	
4	<p>Støtte til civilsamfundet</p> <p><i>Kort overblik: Tilskudsordning</i></p> <p><i>Projektet skal bygge på et eksisterende ngo-forvaltet projekt for begge samfund, som sigter på at styrke de indbyrdes forbindelser</i></p> <p><i>Støtte til civilsamfundet i almindelighed ved at give ngo'er eller andre aktører i civilsamfundet i den nordlige del mulighed for at fremlægge mindre projekter for en styrkelse af de sociale bånd og lette deres integration i den "europæiske familie"</i></p>	1,5 mio. EUR
5	<p>Støtte til fagforeninger</p> <p><i>Kort overblik: Tilskudsordning</i></p> <p><i>Bygge videre på to eksisterende projekter for begge samfund</i></p> <p><i>Styrke fagforeningerne via Pan-Cypriot Trade Union Forum</i></p> <p><i>Uddannelsesstiltag, studiebesøg, støtte til afholdelse af fælles arrangementer</i></p>	0,5 mio. EUR
6	<p>Seminarer om EU-retten</p> <p><i>Kort overblik: Inden for rammerne af en særlig kommunikationsstrategi for den nordlige del af Cypern</i></p> <p><i>Sammenkoblet med den aktuelle kommunikationsstrategi for Cypern omfattende de to cypriotiske samfund inden for rammerne af førtiltrædelsesstøtten til Cypern</i></p> <p><i>Uddannelsesseminarer med deltagelse af EF-eksperter, akademikere, for udvalgte grupper af tyrkisk cypriotiske repræsentanter for økonomien/civilsamfundet; oversættelse af EU-retten til tyrkisk</i></p> <p><i>Benyttelse af specialiserede institutioner</i></p>	1 mio. EUR
	I alt	12 mio. EUR